

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien, apskaitant nedėdienius.

L A I S V I E

FREEWOMAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai, vienykitės! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėsite, o išlaisvėsite pasaulį!

No. 98. TELEPHONE STAGG 3878 Brooklyn, N. Y., Sereda, 25 d. Balandžio (April), 1923 Pavienio numerio kaina 4c. Metai XIII. Dien. V.

VERSTINA KARIUOMENĖS TARNYBA LENKŲ MOTERIM

IŠ AMERIKOS ATSIUNCIAMUS PINIGUS LENKIJŲ IŠMOKA TIK LENKIŠKOMIS MARKĖMIS

DVIKOVĖ LENKŲ PATRIOTO SU ŽYDU.

LONDONAS. — United Žinių agentūra praneša, jog Lenkijos seimo atstovų butas nutarė, kad laike karo gali but imamos į armiją arba prie karinių darbų visos moterys ir merginos nuo 20 iki 40 metų amžiaus.

Varšuva. — Lenkų finansų ministeris uždraudė bankam išmokėti doleriais pinigais, prisiunčiamus iš Amerikos į Lenkiją. Visi tokie pinigai turi but išmokami lenkiškais markėmis. Doleriai galima išmokėti tik tame atsitikime, kuomet jie prisiūti žmogui, keliaujančiam į Ameriką ir turinčiam visas tam reikalingas popieras.

Varšuva. — Susivaidijus žydų atstovui Hartglass'ui Lenkijos seime su lenkų patriotu Sawicki'u, pastarasis iššaukė žyda į dvikovę (duelį), už garbės įžeidimą. Dvikovė įvyksianti šiomis dienomis.

Neskestanti Laivai-Milžiniai

Francuzų Inžinieriai Siulo Statyti Laivus 100,000 Tonų.

Paryžius. — Francuzų laivyno inžinieriai broliai Parmentier'ai siulo, kad Francuzijos valdžia bei kapitalistai statytų 15 naujų laivų milžinų. Toks laivas būtų 100 tūkstančių tonų; galėtų vienu sykiu gabenti 20,000 žmonių (žinoma, svarbiausiai kareivių). Broliai Parmentier'ai padarę naują išradimą, kurį pritaikius prie ty laivų, tai, girdi, visiškai negalima būtų jų paskandinti. — Siulomieji naujos rūšies laivai turėtų 15 lubų. Didžiausias, galingiausias šiandieninis karo laivas neturi daugiau, kaip 30,000 tonų. Vadinasi, naujai sumanyti laivai būtų daugiau kai tris kartus didesni už didžiausius karo laivus.

Lenkas Pianistas Uždirbo \$460,000 Per Penkis Mėnesius

Pelnė po \$7,000 už Koncertą.

New Yorkas. — Jan Paderewski's, lenkas piano skambintojas, nuo 1922 m. lapkričio iki šiol uždirbo 460 tūkstančių dolerių, duodamas piano koncertus. Kiekvienas koncertas jam vidutiniai atnešė po 7 tūkstančius dolerių.

Paderewski yra vienas iš puikiausių pasaulio pianistų. Tačiau jis ir dabar kasdien praleidžia prie piano po 7-8 valandas, besilavindamas, bemiklindamas pirštus, neleidamas jiems sustingti.

SOVIETŲ SUTARTIS SU ANGLŲ-OLANDŲ ŽIBALO KOMPANIJA

Londonas. — Sovietų vyriausybė pardavė 200,000 tonų žibalo Royal Dutch žibalo kompanijai. Ta kompanija kontroliuoja Anglijos kapitalistai; bet jai turi įdėti nemažai kapitalo ir Olandijos piliėčiai.

Royal Dutch kompanija gavusi monopolį (išimtina teisė) per istisus metus gabenti žibalą iš Rusijos.

Lietuviai Neduoda Vokiečiam Žodžio Laisvės Klaipėdoj

Užsispyrė Nepraleisti į Seimą Jokį Vokiečių Atstovų.

Kaunas. — Artinantis seimo rinkimam, klerikalai įsiutę darbuojasi, kad pravartų visus savo kandidatus. Klaipėdos krašte klerikalai ir kitos patriotinės partijos deda visas pastangas, kad nepraleidus į seimą nė vieno vokiečio. Vokiečiai to krašto gyventojai pasipiktinę smarkiai protestuoja, kad Lietuvos vyriausybė taip begėdiškai suvaržė laisvę žodžio ir susirinkimų.

Linksmumas - Sekretas Ilgo Amžiaus

Taip Sako Garsus Amerikos Politikierius Chauncey Depew.

New Yorkas. — Šventė savo 89 metų sukaktuves žinomas amerikonių politikierius ir kalbėtojas Chauncey Depew, buvęs Jungtinių Valstijų senatorius ir New York Central geležkelio prezidentas. Reporteriai jo klausinėjo, kodėl jis taip ilgai gyvena, yra sveikas ir nepraranda savo gabumų. Depew'as atsakė, jog taip yra todėl, kad jis esąs visada linksmas, niekad nesirūpinas; vengias rustybės ir keršto. Depew'as giriasi savo gyvenime pasakęs daugiau prakalbų, negu kas kitas Jungtinėse Valstijose.

Roma. — Rusų Sovietų valdžia siunčia d. Vorovskį, Rusų ambasadorių Italijoj, Lozannos konferencijai, kaip neoficialį savo tėmytoją.

Pustuzinis Šnipų Liūdija Prieš d. Ruthenbergą

Ruthenbergas Ginasi Nebuvęs Delegatas Komunistų Partijos Suvažiavime.

St. Joseph, Mich. — Prieš d. Ruthenbergą liūdijo šeši šnipai: Morrow-Ashworth, Shanahan, Loebly, Wolfe, Brenan, ir Spolansky. Ruthenbergas advokatas Walsh'as gynė, kad Ruthenbergas dalyvavo Komunistų Partijos suvažiavime ties Bridgeman'u, Mich., visai ne kaip delegatas. Walsh tvirtino, kad Ruthenbergas į suvažiavimą atvykęs pats: Ruthenbergo tikslas, girdi, buvo įtikinti suvažiavimą, kad panaikintų slapta Komunistų Partiją, o jos vieton paliktų viešą, legalę Darbininkų Partiją.

Morrow'as, šnipas-provokatorius, buvęs Komunistų Partijoj ir dalyvavęs minėtame suvažiavime, kaip delegatas, dabar teisme tvirtina, kad Ruthenbergas tikrai buvęs delegatas, išrinktas nuo New Yorko komunistų į Bridgeman'o suvažiavimą.

Kitas šnipas, Shanahan'as liūdijo, kad jis laike užpuolimo ant to suvažiavimo, rašė Ruthenbergo krepšyje Amerikos Komunistų Partijos programą, priimtą 1922 metais.

Dar laike d. W. Z. Fostero tarymo, Ruthenbergas gynėsi neskaityęs 1921 m. Komunistų Partijos programos.

Kadangi šnipai neturėjo legalio leidimo (warranto) krėsti privatinius žmogaus dalykus tame suvažiavime, tai Ruthenbergas advokatas pareikalavo, kad teisėjai White išmestų iš dokumentų skaičiaus 1921 metų programą. Bet teisėjas nesutiko išmesti.

KOVA LOZANNOS KONFERENCIOJ DELEI ŽIBALO

New Yorko dienraštis "American" teisingai pažymi, kad Lozannos konferencijoj dabar pamatiniai eina kova delei žibalo šaltinių Mažojoj Azijoj.

Pirm pastarojo pasaulio karo veik visa Mažoji Azija priklausė Turkijai. Per karą Anglai pasiglemžė į savo globą Mosulą ir tulas kitas Mažosios Azijos vietas. Mosulas yra gausingas žibalo šaltiniais.

Žibalas (kerosinas, nafta) yra puikiausias ir reikalingiausias kuras karo laivam, orlaiviam, automobiliam. Dele žibalo tat ir varžosi dabar tarp savęs Anglija, Francija ir Amerika. Kaip jau esame ne sykį rašę, paskutiniui laiku Turkijos (kremalistų, nacionalistų) valdžia padarė sutartį su grupe Amerikos kapitalistų, kurių prysakoj stovi admiralas Chester'is. Pagal tą sutartį, Amerikos kapitalas įgyja Turkų leidimą naudoti įvairius žibalo šaltinius Mažojoj Azijoj. Tai sutartis, kurios jokiū būdu negali pakęsti Anglijos ir Francijos kapitalistai.

LENKAI SUĖMĖ 45 BOLŠEVIKŲ AGITATORIUS VILNIUJ

Vilnius. — Lenkų policija švenčionių, Dysnos, Ašmenos ir Vileikos apskrityuose suėmė 45 asmenis. Jie visi tuoj apkaustyti reitėžiais ir atgabenti Vilniaus kalėjimam.

"Dziennik Wilenski" rašo, kad tai esą bolševikų darbuotojai.

—Kovo 19 d. Vilniuj prasidėjo stalių streikas. Streikuoją virš 200 žmonių. Jie pateikė darbdaviams visą eilę ekonominių reikalavimų.

Ispanų Kunigas Kritikavo Madas Savo Karalienės.

Madridas, Ispanija. — Vienas Madrido kunigas ėmė kritikuoti drabužius Ispanų karalienės; sakė, kad jie nepadorūs, gėdingi. Tuoj Madrido vyskupas liepė kunigui užsidaryti burną ir nekritikuoti madų nei karalienės, nei kitų palociaus poniūčių. Negana to. Kunigas dar patrauktas į teismą už karalienės įžeidimą.

LIETUVOS ŽINIOS

Iš Kauno Kalėjimo Pabėgo 14 Kalinių.

Šiomis dienomis iš Kauno kalėjimo pabėgo 14 kalinių. Jie pasisėkė išsikasti per pamatą. Milicija tikisi juos sugauti. Ar tie pabėgusieji kaliniai yra politiniai ar kriminalistai — nėra žinoma.

Didelė Kova Ties Druskininkais.

Varviškių kaime, kuris yra pietus nuo Druskininkų, Nemuno ir Igaros upių santakoj, neutralės zonos, Lietuvos pusėje, nuo seniai yra susidaręs žmogžudžių ir plėšikų lizdas. Pasivadinę "Varviškių ginkluotų jėgų komanda", tie žmogžudžiai, turėdami įvairių rūšių ginklų — bombų, kulkosvaidžių, šautuvų, be paliovos žudė ir plėšė neutralinės juostos ir artymų jai kaimų gyventojus. Tik ką gautomis žiniomis, šie pastarieji, pritrūkę kantrybės, kovo 22 d. patys puolė plėšikus. Buvęs labai smarkus susirėmimas. Laikė kautynių sproges bombų ir kitų sandėlis, nuo ko užsidegęs pats kaimas. Vietos gyventojams pasisėkė plėšikai nuveikti. Esą apie 30 plėšikų nukautų. Pasilikę gyvi išbėgę už demarkacijos linijos.

A. Smetona Nerezignavo.

Paskelbta amerikiečių spaudoj žinia būk A. Smetona rezignavo iš vietos komisaro Klaipėdos kraštui, kaip žinoma, prisilėję jie patys ir anglų kapitalistai. "Spėkos" bendrovei tie

LENKAI UŽPUOLĖ LIETUVIUS

RYGA. — Žinomis, kurias paduoda Jungtinė Pre-Lietuvos valdžia skundžia Lenkus Tautų Lygai. Sako, kad lenkai užpuolę lietuvius ties Grubovu. Pati Tautų Lyga priskyri Grubovą Lietuvai, bet lenkų kareiviai perėję sieną ir užpuolę lietuvius. Lietuviai atsiginę; kelis lenkus nukovę ir sužeidę; tuomet lenkai pabėgę atgal į savo žemę.

Lietuviai Užmušę Lenkų Oficierių ir Pasiēmę Jo Pačią.

Antra vertus, Lenkų Spaudos Biuras praneša, kad lietuvių kariuomenė perėjusi Tautų Lygos nustatytą sieną, užpuolusi lenkus, užmušė komanduojo Devintojo lenkų bataliono ir vieno sargybinių; pasitraukdami paskui lietuviai paėmę ir nelaisvę jauną našlę užmušto lenkų komanduojo. Jis apšivedęs tik pirm kelių dienų.

STAMBUS FRANCUZŲ FABRIKANTAI NORI TARTIS SU VOKIEČIAIS

Krinka Francuzų Pramonė iš Priežasties Užėmimo Ruhr Krašto.

Paryžius. — Gauta žinių, kad stambieji Francuzų fabrikantai pradeda nepritari tai politikai, kurią dabar vedda ministrų pirmininkas Poincare. Stambieji fabrikantai reikalauja kaip nors susitaikyti su Vokietija.

Jiem reikia gauti anglies ir geležies iš Ruhr krašto. O to jie dabar negali iš ten gauti, kol kraštą laiko užėmusi Francuzų armija. Nes vokiečiai darbininkai streikuoja ir boikotuoja francuzus. Iš tos priežasties daugybė fabrikų Francuzijoje turi uždaryti savo duris, ypač neturėdami anglies.

Toliau, Francuzų vyriausybė nelabai pasitiki savo kareiviais Ruhr krašte. Tai yra daugiausia jauni kareiviai. Jie yra laikomi aštrio disciplinų. Vyriausybė bijo kad jie nepasprstų iš jų kontrolės. Bet pati jau aštrio disciplina savaimė kurs kareivių upą prieš vyriausybę. Taip pat yra žinoma, kad neramumą tarp francuzų kareivių sėja ir komunistinė propaganda.

Doleris Knygom - 27 Doleriai "Čiugumei"

Washingtonas. — Amerikos gyventojai mažai pinigų išleidžia knygom. Kur knygom išleidžia vieną dolerį, tai čiauojamajai gumai (chewing gum) išleikvoja 27 dolerius; tiek pat išleikvoja ir visokiem kvepalam ir milteliam ("pauderiam").

Japonai Pripažino Kontrrevoliucionieriui Semionovui Pusę Miliono Dolerių Rusijos Pinigų

Tokio, Japonija. — Japonai teisėjas Nakajima pripažino pusę milijono dolerių Semionov'ui, buvusiam kontr-revoliucionierių vadui prieš Sovietų Rusiją. Jis, pagaliau, sumuštas, bėgdamas į Japoniją, pasiēmė su savim pusę milijono dolerių pinigų ir padėjo juos pas Japonų karinę vyriausybę.

Sovietų valdžia pareikalavo, kad Japonija pinigų atiduotų Sovietų Rusijai, nes tai Rusijos turtas. Dalykas nuėjo į teismą, kur ir laimėjo kontr-revoliucionierius Semionovas.

ŽINIŲ ŽINELĖS

Atidėtas Patriarcho Tichono Teismas.

Ryga. — Gauta pranešimų, kad Rusų Sovietų vyriausybė vėl atidėjo teismą patriarcho Tichono. Tichonas buvo kontr-revoliucionierius, kurs darė viską, kad nuvertus Sovietų valdžią.

Sofija, Bulgarija. — Seimo rinkimuose Sofijoj (Bulgarijos sostinėj) išrinkta du komunistai ir du valstiečių atstovai.

SI!
iko išmėd...
ORTES /
VA IR IS
TUVOS.
e plūgias pa-
vieniastis su
nuo uprin.
vomis dienoms.
Kazlauskas
LYN, N. Y.
Oregon 1898 M
IS STANKUS
ROAD ST.
PHIA. PA.
AKTARAS IR
REGAS.
9 iki 11 A.M.
10 iki 4 P.M.
11 iki 8 P.M.
12 iki 8 P.M.
6812.
ETRIKA
DENTISTAS
ford Ave.
to. 4th St.
YN, N. Y.
770 iki 13 val.
iki 8 val.
2086.
S KIBURIS
Praktikuoją
4 VIEŠUTY
siuo skaitant
n lietuvių ir
Hunt. Alvidas
n atlaikyti su
14 KIBURIS
ore Avenue,
YN, N. Y.
New York)
BUILDERS
u, nes sau pa-
agentas Brook-
na ir įnias turė-
as mūo statyba.
"ko šio: pū-
tai arba pū-
aprupinam tei-
rim ant pavir-
riose ofisose
kitausiuo an-
Dushwick Se-
senpūti. Ma-
loush, Canars-
Section, East
East New York-
aven, Richman
o Park, Jam-
es, Queens ir
re.
vurime ant pa-
madu įstatin-
uvas, dirbtuvė.
ILDERS
no Stagg 3828.
Jamele 3187-W
d. 7304 Jamele
mond III, L. I.

